No. 956. **DE TIJD.** 1850.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 11 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 Junij.

In de zitting van vrijdag heeft de heer van Hall de oude Tweede Kamer verdedigd tegen de aanvallen van den heer Groen van Prinsterer, als hadde zij, tegen pligt en geweten aan, van concessie tot concessie het land aan den rand van een afgrond gebragt door de vergunning der regtstreeksche verkiezing, die zij aanvankelijk niet had gewild. Nadat zoo vele sprekers den redenaar uit Harderwijk hadden beantwoord, moest het moeijelijk vallen de zaak nogmaals te behandelen; intusschen is de heer van Hall er in geslaagd, niet om iets nieuws in het midden te brengen omtrent eene kwestie, die reeds lang is uitgeput, maar om zich met belangstelling te doen hooren. De heer van Hall heeft het talent, om de ooren der meerderheid zijner toehoorders aangenaam te streelen.

Deze hoedanigheid mist geheel de heer Dirk Donker Curtius, die na den vorigen spreker aan het woord kwam. Wij hebben het meermalen gezegd en wij betreuren het zeer, de heer Donker Curtius heeft geene parlementaire vormen. Hij spreekt in de Kamer gelijk voor de balie, en meent dan eerst zijne taak eerlijk te hebben volbragt, als hij zijne medeleden in de Kamer, gelijk zijne tegenpartij voor de regtbank, ongemakkelijk heeft doorgehaald. Hij vergeet, dat niet in de Kamer regters zitten, die geen partij in de zaak zijn; maar dat zijne tegenpartij zelve regter met hem is.

Het spreekt van zelf, dat de heer Donker tegen de voordragt van kieswet is. Hij heeft die bestreden door al de argumenten dien wij in *de Tijd* tegen de wet hebben ontwikkeld Zij zijn onzen lezers bekend en wij behoeven dus daaromtrent in geene ontwikkeling te treden. Maar hij heeft de deugdelijkheid zijner bezwaren door eene meer dan bespottelijke overdrijving zoo zeer twijfelachtig voorgesteld, dat, met behulp van een aantal personaliteiten, kwistig in zijne *philippica* verspreid, de wet reeds zeker door bijna de gansche Kamer zou zijn aangenomen, als zij onder den indruk van die onhandige redevoering had moeten worden gestemd. Het *quos ego*, waarmede de heer Donker van het begin tot het einde in zijne langdurige rede scheen te dreigen, was alleen geschikt om zijne vrienden van hem los te maken. De rancune scheen zoo duidelijk door, dat zelfs de heer Donker den kwaden indruk daarvan bespeurde op de aangezigten zijner hoorderen. In plaats van zich te matigen, vond hij daarin aanleiding, om nog meer uit te spatten, en hij verloor zich eindelijk in de verdediging van het mislukte ontwerp van kieswet, dat onder zijn ministerie door den heer de Kempenaer is bewerkt. Wij zullen hem daarin niet volgen; maar vragen den spreker uit Almelo, met welk regt hij de Kamer verwijt, dat zij de kieswet zal aannemen, gelijk zij de vorige zou hebben verworpen, alleen uit consideratie van personen; als zijne rede, *ab irato* uitgesproken, van het begin tot het einde aantoont, dat hij zelf alleen uit *rancune* tegen personen spreekt. Als de parlementaire gebruiken het hadden gedoogd, dan zoude zeker de geheele Kamer hem hebben toegeroepen: *medice, cura te ipsum.*

Gelijk de aanval van den heer Groen tegen de regtstreeksche verkiezingen de discussie had gebragt buiten de kieswet, zoo ook heeft de aanval van den heer Donker Curtius op de gezindheid der Kamer, alsof zij zich niet door beginselen, maar door vooringenomenheid voor of tegen personen liet leiden, een aantal antwoorden uitgelokt, die de wet in beraadslaging bijna geheel onaangeroerd lieten. De heeren van der Linden, Storm, Wijnaends, van Zuylen van Nyevelt, hebben den heer Donker op zijne personaliteiten geantwoord; maar de heer Donker was tot geen kalmte te brengen, en verklaarde na deze sprekers, die, wij moeten het bekennen, hem niet allen met gelijke bescheidenheid antwoordden, gehoord te hebben, dat hij niets terug nam van al hetgeen hij had gezegd. 't Is dapper; maar 't bewijst alleen, dat wij alle reden hebben, om te moeten wanhopen, dat de heer Donker ooit zijne balie-welsprekendheid tegen parlementaire welvoegelijkheid zal kunnen verwisselen.

In de zitting van Zaturdag zijn eindelijk de algemeene beraadslagingen ten einde gebragt. Men heeft dus vier gansche zittingen daaraan besteed; waarvan ministens derdehalve zitting zijn verspeeld aan kwestien, geheel aan het onderwerp vreemd, dank zij den heeren Groen van Prinsterer en Donker Curtius. Als de sprekers uit Harderwijk en Almelo het doel hebben gehad, om de discussie nutteloos te rekken, dan maken wij hun er ons kompliment over, dat zij er in geslaagd zijn, om de Kamer twee en een halven dag tijds te doen verliezen.

Onder de goede redevoeringen, in de zitting van Zaturdag gehouden, merken wij op die van den heer Borret. Na het ontwerp van wet verdedigd te hebben omtrent de bepalingen, den census betreffende, bestrijdt hij het in de kwestie over de distriktsverdeeling. Hij keurt daarin af de miskenning der provinciale grenzen en de vorming van groote kiesdistrikten buiten de groote steden. Wij weten niet, dat iemand in de Kamer deze laatste aangelegenheid zoo duidelijk heeft ontwikkeld, als de heer Borret zulks heeft gedaan. De kwestie in het hart aantastende, en het hoofdargument van het ministerie aangrijpende, hetwelk alleen langs den weg der groote kiesdistrikten, zonder eerbiediging van provinciale grenzen, meent nationale keuzen te kunnen verkrijgen, toont de heer Borret aan, dat dat argument niet meer is dan eene bedriegelijke woordspeling, welke aangenaam in de ooren klinkt, maar in het sijsteem der regering geen waarheid wordt. Dat woord nationale verkiezing, nationale keus, dat is het tooverwoord, waarmede de gebrekkige indeeling der kiesdistrikten moet worden goed gemaakt. Welnu de heer Borret heeft bewezen, dat in het systeem der regering geene nationale keuzen mogelijk zijn, dewijl door dat systeem een groot deel der nationale belangen niet zal kunnen worden vertegenwoordigd. De bewijsvoering van den heer Borret is met zoo veel duidelijkheid en zoo veel kracht ontvouwd, dat de minister van Binnenlandsche Zaken in dezelfde zitting daarop niets tot antwoord heeft kunnen vinden, dan eene magtspreuk, die daarenboven nog niet ten voordeele, maar ten schade van het gouvernementssysteem pleit.

Na een krachtig protest van den heer Luyben tegen de distrikts-indeeling en eene onbelangrijke redevoering van den heer van Hasselt, kwam de minister van binnenlandsche zaken aan het woord.

De minister heeft zijne meening hoofdzakelijk tot vier punten gebragt. Het eerste betrof den aanval van den heer Groen tegen de regtstreeksche verkiezing; het tweede de regeling van het kiesregt in ééne wet; het derde, de distrikts-indeeling; het vierde den census. Wij zullen alleen een oogenblik stil staan bij het derde deel van des ministers redevoering, die over het algemeen uitmuntte door klaarheid en zakelijkheid, maar wat professoraal van toon was. Het eerste en tweede deel is onbelangrijk en door den heer Thorbecke met een enkel woord afgehandeld; en onze bezwaren omtrent het vierde punt, schoon niet geheel opgelost door den minister, zijn niet gewigtig genoeg om de aanname van de wet daarvan afhankelijk te maken.

De minister is zeer behendig geweest in de verdediging zijner kiesdistrikten, voor zooverre zij de miskenning der provinciale grenzen aangaat. Wij zeggen behendig, niet gelukkig; want al heeft hij dat systeem eene kleur weten te geven, die er vrij goed schijnt uit te zien; voor hen, die naauwkeurig opletten, is de kleur valsch.

De minister beroept zich in de eerste plaats op de Grondwet. Het hoofdargument, waarop hij steunt, is, dat de Grondwet beveelt voor iedere, 45000 zielen één lid te benoemen; zulks te volbrengen zou niet mogelijk zijn, als de provinciale grenzen moesten worden in acht genomen. Wij antwoorden, dat zulks toch nooit volkomen te bereiken is; en het argument derhalve niets bewijst, omdat het te veel bewijst. Maar zegt de minister, de verkiezing is niet provinciaal. Dat wordt zij ook niet al hadde men de provinciale grenzen geëerbiedigd. Als de verkiezingen voor de Tweede Kamer provinciaal worden daardoor, dat in het kiesdistrikt, dat kiest, geene elementen zijn opgenomen van andere provincien; dan zijn zeker twee derde der voorgestelde distrikten provinciaal, dewijl die alle bestaan uit deelen van eene en dezelfde provincie. De minister bewijst dus weer te veel, dat is niets. En als men den minister opmerkt, dat hij de provincien met hare herinneringen niet wegdenken kan; dan antwoordt hij klugtig, dat hij het gedaan heeft; dat is met andere woorden, wanneer men hem tegenwerpt, dat het onmogelijk is de provincien en hare herinneringen te vernietigen, alsof hij antwoordde, dat hij desniettemin de provincien met hare herinneringen en belangen vernietigd heeft. Anders toch heeft zijn antwoord geen kracht van bewijs. Wij behoeven niet op te merken, dat het antwoord niets meer dan een glimlach waardig is. Al wat de minister verder zegt omtrent den provincialen geest, in tegenstelling van den nationalen geest, is van dezelfde gehalte; want dewijl de meeste kiesdistrikten, of geheel of genoegzaam geheel, bestaan uit kiezers van ééne en dezelfde provincie; zoo is daarop geheel toepasselijk wat de minister zegt ten nadeele van hetgeen hij nationaal noemt, en ten voordeele van hetgeen hij als provinciaal schadelijk acht; met één woord, als het den minister ernst is in hetgeen hij stelt, dan maakt hij zich schuldig aan de grootste inconsequentie, met een zoo groot aantal kiesdistrikten voor te stellen, die alle mank gaan aan het onvergefelijk euvel van provinciaal te zijn en volstrekt niet nationaal, altijd naar de redenering van den minister, die hier van alle kanten mank gaat.

De minister is niet beter geslaagd om het tweede bezwaar tegen zijne indeeling van kiesdistrikten op te lossen. In de Grondwet strijdt de letter tegen zijn systeem; want als zij zegt: dat voor iedere 45000 zielen één lid moet worden gekozen, dan kan dat niet vertaald worden door de bewering dat voor iedere 90000 zielen twee leden moeten gekozen worden. Maar wij willen toegeven, dat de grondwet de kwestie in het midden laat. De minister stuit niet minder op de kwestie van doelmatigheid, die wij aan zijne eigene beginselen zullen toetsen in een volgend nummer, bij gebrek aan plaats in het nummer van heden.

Hoe zeer het mogelijk was, ook met behoud van het ongelukkige beginsel van groote kiesdistrikten van 90,000 zielen, eene indeeling des Rijks voor te stellen, welke vrij wat minder phantastisch, doch vrij wat meer rationeel en praktisch was dan de algemeen gelaakte en door niemand schier vergoelijkte, door den Minister van Binnenlandsche Zaken voorgedragene indeeling; hoe zeer dit mogelijk was, is handtastelijk aangetoond geworden in twee brochuren, welke ons dezer dagen ter hand zijn gesteld geworden. De eerste is getiteld: *Proeve eener verdeeling van het Rijk in kiesdistrikten, ieder zoo veel mogelijk van* 90,000 *inwoners*; de andere: *Tabellen voor de bevolking van Nederland* 19 *November* 1849, *de kiesdistrikten voor de Staten-Generaal* (*Tweede Kamer*) *en de provinciale Staten.* Beide brochures getuigen van eene grondige kennis der materieele zoowel als der hoogere belangen, welke bij eene indeeling des Rijks geëerbiedigd moeten en niet straffeloos verwaarloosd kunnen noch zullen worden; zij leveren het peremptoir bewijs, dat, wil men dan volstrekt aan het ellendig beginsel van groote kiesdistrikten vasthouden, men ook dan het Rijk op eene meer bevredigende wijze kan verdeelen. Uit dien hoofde zijn deze beide brochures, buiten de ministerieele bureaux opgemaakt, en zonder dat men de hulpmiddelen te zijner dienste had, waarover de minister kan beschikken, de scherpste kritiek van de voorgestelde ministerieële indeeling, die *boos* verdiende genoemd te worden, en welke wij nog het minst hard vallen met haar *willekeurig* te heeten. Immer, terwijl de minister er zich op schijnt toegelegd te hebben, uit elkander te rukken wat bij elkander behoort, omdat het bij elkander ligt en met elkander gewoon is te verkeeren en met elkander overeenstemt in inzigten, begrippen en belangen; zoo wordt in de brochures, dikwijls op weinig uiteenloopende wijze, bij elkander gehouden, wat, in 't algemeen, een zelfde middelpunt van zamenkomst en handelsverkeer heeft en, door gelijkheid van onstoffelijke belangen, eenigzins naauwer onderling verbonden is. Het bewijs is derhalve geleverd, dat het zeker niet noodig was de natuur der dingen, bij de verdeeling des Rijks, geweld aan te doen en dat er, ook ondanks het noodlottig vooruitgezette beginsel van groote kiesdistrikten,

met een weinig goeden wil wel eene tamelijk aannemelijke indeeling ware voor te stellen geweest.

Het is ons niet gebleken, dat de bedoelde brochures in den handel verkrijgbaar zijn gesteld. Wij zouden wenschen dat zij het werden, opdat een elk, wien het aangaat er zich van zou kunnen overtuigen, dat eene op rationeele, practische en tevens eerlijke grondslagen berustende verdeeling des Rijks geene onmogelijkheid is. Wat echter daarvan ook zij, — dit meenen wij te weten, dat de leden der Staten-Generaal van deze beide *proeven van verdeeling* niet onkundig zijn gelaten. De weg is hun dus aangewezen, langs welken zij het hoogst gewigtige, thans hangende vraagstuk tot eene meer voldoende en bevredigende oplossing kunnen brengen. Zullen zij dien weg willen inslaan? Of zullen zij het gemakkelijker en daarom verkieslijk, achten zich niet te bewegen buiten het door den Minister afgebakend pad? Daar is, helaas! wel grond, om dit laatste te vreezen. Of welk energiek gedrag mogen wij van eene Kamer verwachten, welker meerderheid wel veel bezwaren tegen de wet, maar geen woord ter harer verdediging heeft — en haar desniettemin zal aannemen, omdat.... ja, omdat het convenabel is toch eindelijk eens eene — wat minder of meer goede; dat komt er zoo niet op aan! — definitieve kieswet te erlangen? Versmaadt echter de vertegenwoordiging ook de in deze brochures gegevene wenken; wat mogen wij dan daaruit ten aanzien der tegenwoordige meerderheid van de vertegenwoordiging besluiten? Wij willen alle eerlijken en onpartijdigen in den lande op deze vraag laten antwoorden.

Overeenkomstig 's gouvernements bedoeling hebben gedeputeerde staten van Noord-Holland de plaatselijke besturen in dit gewest uitgenoodigd en aanbevolen: 1°. zich met het gewijzigd ontwerp van kieswet, hetwelk onder anderen doet zien, dat de census voor eenige gemeenten veranderd is, bekend te maken; 2°. zich bezig te houden met het voorbereiden van al wat tot het opmaken der lijsten, bedoeld in art. 6 van dat gewijzigd ontwerp van kieswet, gevorderd wordt; 3°. bij die voorbereidende werkzaamheden den meest mogelijken spoed in acht te nemen.

Door den minister van binnenlandsche zaken zijn tot leden van de commissie, bestemd tot het examineren der kandidaten, die zich hebben aangemeld om dit jaar tot de koninklijke akademie te Delft te worden toegelaten, onder voorzitting van den heer G. Simons, directeur der akademie, benoemd de heeren: G. J. Verdam, hoogleeraar in de wis- en natuurkundige faculteit aan de hoogeschool te Leyden; J. H. van Sillevordt, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te 's Gravenhage; A. P. François, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te Rotterdam; M. J. A. Masthoff, præceptor voor de nieuwe talen en de aardrijkskunde aan het gymnasium te Delft; Dr. G. van Wieringen Borski, leeraar in de Nederduitsche taal- en letterkunde aan de akademie, en Mr. M. A. M. 's Gravesande Guicherit, leeraar in de aardrijkskunde en geschiedenis aan de akademie.

Bij het departement van Binnenlandsche Zaken is van den apostolischen internuntius, Mgr. Belgrado, ontvangen eene som van ƒ11,727 66, zijnde met inbegrip eener gift van zijn hoog eerwaarde, de opbrengst der collecte, op zijne uitnoodiging gedaan in de Kerken der R. K. Gemeenten, behoorende tot de Hollandsche missie, tot leniging der rampen door den jongsten watersnood in Nederland veroorzaakt. (*Staats Courant.*)

De markies de Thouars, die voor drie jaren door de regtbank te Zierikzee, wegens een dagblad-delict, tot twee jaren gevangenisstraf is veroordeeld, is deze week, op reis van het Laar, Koningrijk Hannover — waar hij sedert dien tijd verblijf hield — naar Amsterdam, door de policie van Hardenberg, tusschen deze plaats en Ommen gearresteerd, en naar Zwolle vervoerd. Men voegt er bij, dat hij door eene vrouw uit het Laar zoude zijn verraden, die den kantonregter van het kanton Ommen, wonende te Hardenberg, van zijn aanwezig zijn op Nederlandsch grondgebied zoude hebben kennis gegeven. (*Dr. Ct.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 7 Junij.

De heer *Donker Curtius* kan zich niet ontveinzen, dat het hem nimmer meer moeite gekost heeft om met kalmte het woord te voeren dan op dit oogenblik, nu hij alle mogelijke voorzigtigheid in acht heeft te nemen om niet links of regts te kwetsen. Hij zal trachten met koelheid aan te toonen, waarom hij tegen de tegenwoordige voordragt is.

Waarop steunt de geheele voordragt? Op het zeggen der commissie, dat de census is geregeld naar de plaatselijke gesteldheid. Dit is gezegd, maar niet bewezen, en het kan zulks ook niet; en Spr. zal bewijzen dat het niet zoo *is* en ook niet zoo zijn *kan*. Maar nadat nu de minister *vijf* maanden bezig was geweest met het ontwerp tot stand te brengen, nu moest er haast met het werk gemaakt worden Haastig werd het bij den Raad van State onderzocht. Haastig werd het ook in de afdeelingen onderzocht. En wat deden deze? Zij vroegen hetzelfde, waarover geklaagd werd bij het onderzoek van het ontwerp van 19 Mei. Zij vroegen inlichtingen en berekening, ten einde daaraan de voordragt te kunnen toetsen. Toen nu het antwoord der Regering kwam, had men die becijferingen nog niet; zij moesten nog verkregen worden Des echter besloot de commissie van rapporteurs dit gewigtig ontwerp niet weder naar de sectien te moeten verzenden. Zij kenden niet eens de becijferingen, welke eerst later, en waarvan sommige eerst gisteren zijn ingekomen. Om nu de zaak door te drijven en de wet voor 1 Julij tot stand te brengen, heeft de Kamer, gedreven door eenen onbegrijpelijken spoed, haar reglement van orde verscheurd. Spr. stelt er eer in ten deze tot de minderheid te behooren. Hij moet zich onderwerpen, maar hij keurt het af, dit is zijn regt.

Wat echter is er gebleken? Dat de minister geleverd heeft een ontwerp, waarvan hij de uitkomsten niet kende. Eerst nadat in de sectien inlichtingen gevraagd waren, zijn er met overhaasting becijferingen als 't ware zonder zorg bij elkander gelapt (zooals o. a. uit het aangevoerde door den heer Schooneveld is gebleken) en de vergadering zal dan oordeelen in den blinde. Wat wil men hier? Blind vertrouwen en onderworpen geloof aan de verklaring, dat de census is bepaald naar de plaatselijke gesteldheid. In hoeverre is dat blind vertrouwen gegrond? Een redenaar heeft dezen morgen gezegd, dat hij in de voordragt geene enkele bepaling zag, welke de magt des konings aanrandde. Spr. vindt er wel degelijk zoodanige bepaling in. De verdeeling der kiesdistrikten bij de wet, hij erkent zulks, is eene verbetering. Terwijl het vroegere ontwerp dit aan den koning overliet, wordt zulks bij het tegenwoordige door de wet geregeld. Maar hoe de minister daar naast heeft durven stellen, dat de onderkiesdistrikten zullen worden aangewezen op voordragt van gedeputeerde staten door den minister van Binnenl. Zaken, dit begrijpt de Spr. volstrekt niet. De Grondwet geeft de uitvoerende magt aan den koning, dit beginsel moet strikt worden vastgehouden. Hij wil dan ook hopen, dat die voorgestelde bepaling eene bloote misstelling zij. Hij heeft het reeds in de sectien gezegd, dat de bepaling moest vervangen worden door de woorden *worden aangewezen door Ons.* Wij toch hebben geene regering der ministers, maar van den koning. De ministeriëele verantwoordelijkheid is alleen eene guarantie tegenover de natie, maar wij hebben geene ministers die zich stellen tegenover en buiten den koning. Hier stelt zich de minister van Binnenl. Zaken echter tegenover den koning. Want wat zal het zijn, indien eenige kiezers vermeenen, dat er eene verkeerde verdeeling van een onderkiesdistrikt heeft plaats gehad? De wet stelt de onderkiesdistrikten niet vast. Zij kunnen zich dus niet wenden tot de wetgevende magt, dus tot den koning. Maar als deze wet aangenomen is, dan zal de minister tot den koning zeggen: dat gaat u niet aan. Dan is de minister niet meer de eenvoudige *guarant responsable* voor de daden des konings bij de natie, maar hij stelt zich boven den koning. Doch hij heeft nog veel meer grieven tegen het ontwerp dat hij moet afstemmen op onderscheidene gronden als: 1°. om de algemeene regeling van het kiesregt, zoowel voor de Rijks., als voor de provinc. en plaatsel. vertegenwoordiging, 2°. om het onvoldoende der middelen tot handhaving van het kiesregt en het weren der onbevoegden, welke middelen zoo als die daar liggen, [illegible] heid leiden; 3°. om de bepaling van den census en de algeheele ongrondwettigheid van den grondslag waarop die rust, 4°. uithoofde van de verdeeling der kiesdistrikten.

Wat het *eerste* punt betreft, men verwart geheel ongelijksoortige zaken. Men stelt een algemeenen regel nopens het kiesregt. Daardoor verwart men twee ongelijksoortige zaken en schept een staat van verwarring. Het kiezerschap voor de Staten-Generaal heeft niets anders gemeens met dat voor de gemeente-besturen, dan dat beide *onmiddellijk* zijn Er is een andere census voor het een en voor het ander; het is een geheel andere toestand om kiezers bijeen te brengen voor eene gemeente, en die welke verspreid zijn over eene halve provincie. Er moesten geheel verschillende regelen gesteld worden voor het ingezetenschap der kiezers voor den gemeenteraad of voor de rijks-vertegenwoordiging. Maar ziet hier, hoe verkeerd de wet zal werken. Zij wil voor den kiezer van leden der Stat.-Gener. een ingezetenschap van 1½ jaar, en voor dien van lid van het gemeente-bestuur slechts 1 jaar. De zaak behoorde omgekeerd te worden. Om kiezer te wezen moet men Nederlander zijn. Men kan jaren buiten 's lands geweest zijn en terugkeeren. Men is dan genoeg bekend met de sommiteiten van het land, om spoedig eene keuze voor de Stat.-Gener. te kunnen doen. Niet alzoo voor de gemeente. Daarvoor moet men te huis en reeds lang te huis zijn, ten einde de speciale behoeften en de individuën te kennen. Dat was rationeel, maar wat rationeel is moet men in deze niet zoeken. Men moet dus ten deze een geheel anderen weg gevolgd hebben.

De heer *Groen* heeft gevraagd, waar het toch van daan kwam, dat het vorige jaar er een geest was om alles af te keuren, terwijl zulks thans anders om is. Hij zeide dat er iets in de lucht moest zijn. Neen, er is niets in de lucht, maar er is eene zeer natuurlijke reden voor. Het wordt tijd dat zij bekend worde. Zij is deze dat er zich gevormd heeft eene partij, die zich exclusief noemde de partij van den vooruitgang; die meende dat de Grondw. moest uitgelegd worden naar het concept van 17 Maart. Die partij werkte zoowel in de Kamer als daar buiten. Buiten de Kamer in een wel bekend dagblad, onder een wel bekenden invloed. En die partij, zich verder ontwikkelende in de Kamer, heeft vergaderingen gehouden buiten de Kamer; als 't ware eene afzonderlijke sectie gehouden, en bepaald hoe men oordeelen zou.

Wat het *tweede* punt aangaat, zegt Spr., dat de voordragt tot groote ongeregeldheid aanleiding zal geven. Het stelsel, bij de vorige kieswet ontworpen, was goed en eenvoudig. Er werd daarbij voorgeschreven wat noodig was voor eene gratis-admissie, en al de formaliteiten, daarbij in acht te nemen Dit was niet, zoo als bij de tegenwoordige voordragt uit de lucht gegrepen, maar het was beproefd. Men heeft thans, bij eene procedure, geene de minste guarantie, zelfs niet voor de indentiteit der personen. Men heeft een stelsel geput uit het oude Fransche revolutionnaire stelsel, dat hier bovendien overdreven is. Men heeft hier gezegd: elk kan zich tot den regter wenden en uitspraak reclameren over de eigen kiesbevoegdheid of over het betwisten van dat eens anderen; geene tusschenkomst of regtsbijstand is daarbij aangenomen, geen enkele waarborg voor de indentiteit van de personen.

De slotsom van sprekers betoog op dit punt van procedure drukt hij in dier voege uit, dat bij de lezing van al die artikelen zonder zamenhang men zou moeten zeggen, dat zij niet zijn opgesteld door een regtsgeleerde, maar door een referendaris voor de militie, de schutterij of den waterstaat. Onwillekeurig roept men hier met *Figaro* uit: *„il fallait un calculateur, on a prix un danseur."*

En nu het *derde* punt, de bepaling van den census. — Onderscheidene leden die voor het ontwerp gestemd zijn, hebben reeds te kennen gegeven, dat zij in 't voorgestelde geen maatstaf vonden. Sommigen hebben ook gezegd, dat het meest rationeel zou zijn de *vote universel*, maar zijn daarvoor teruggedeinsd; anderen hebben den census goedgekeurd, omdat het vermoeden bestaat, dat zij gegrond is op de plaatselijke gesteldheid, hetgeen wederom aan den minister door anderen, de commissis is verhaald. Dus anderen zeggen aan den minister, dat de census is ingerigt naar de plaatselijke gesteldheid, *atqui ergo!* Deze wet zal niet dan het ongelukkig resultaat zijn van het werk van al die commissien. Men schijnt thans tot den tijd der commissien over te hellen. Men heeft reeds eene commissie voor de Banca-tin, eene commissie van defensie, voor de kieswet ook al voor den telegraaf. Op dien voet zal de minister alles overlaten aan commissien, en als die haar rapport uitgebragt hebben, zal de Kamer alles moeten aannemen, op grond, dat de commissie het zoo begrepen heeft. De uitkomst van hetgeen de commissie hier verrigt heeft, is intusschen in geenen deele geschikt om voor de juistheid harer meening te doen blijken nopens de plaatselijke gesteldheid. Bij de vorige kieswet werden ten minste 24 trappen van plaatselijke gesteldheid voorgesteld tusschen de ƒ20 en ƒ112, terwijl de tegenwoordige voordragt slechts 16 trappen oplevert.

Spr. is van oordeel, dat de discussie nopens den census tot nu toe op een geheel verkeerd terrein is geplaatst, en dat de grondslag der geheele wet is *in strijd met de Grondwet.* Zie hier zijn betoog:

De census is bij de Grondwet niet vastgesteld, om daaruit af te leiden de *intellectuele* bevoegdheid van den kiezer; maar om tot de bepaling te komen van eenen zoodanigen *materielen* toestand van den kiezer, dat hij geacht moet worden belang te hebben bij de rust en orde van den Staat; dat hij geacht kan worden belang te hebben bij de keuze van zoodanigen persoon, die belang bij rust en orde heeft.

De materiele toestand is het criterium der kiesbevoegdheid. De census moest zoo geregeld worden, dat de kiezer belang hebbe bij eene goede keuze. Dat kon worden opgemaakt naar de plaatselijke gesteldheid en zoo doende komt Spr. tot de verdediging van het vorig ontwerp. Het spreekt van zelve dat de man te Amsterdam, die ƒ120 betaalt, niet meer belang heeft bij de handhaving der rust dan een ander, die in kleinere steden minder betaalt. Bij het tegenwoordige ontwerp is volstrekt geen maatstaf in acht genomen.

De reden. zegt met openhartigheid te hebben gesproken: hij heeft waarheid en niets dan waarheid gezegd. Men overwege het Men verwerpe liever een beginsel; men wachte liever nog eenige maanden, dan aan te nemen iets wat zulke bittere gevolgen zou hebben, dat men er naderhand berouw over zou gevoelen. Men leze het art. der Gwt., zoo als het [illegible] zoo als het nu is. En als gij dan met de hand op het hart moet verklaren, dat alles wat het lid uit Almelo (de spr.) gezegd heeft waarheid behelst, dan moogt gij deze tegenwoordige voordragt niet aannemen.

Ten slotte nog het *vierde* punt, de verdeeling der kiesdistrikten. Hier erkent Spr. weder, dat er eene betere bijeenvoeging van sommige kiesdistrikten bestaat dan bij de voordragt van 19 Mei. Maar hij gelooft, dat men te ver is gegaan. Men had dit, zoo als de heer *Mutsaers* uiteenzette, meer afhankelijk moeten maken van den wezenlijken toestand der bevolking. Men kan, naar omstandigheden, grootere en kleinere kiesdistrikten hebben, naar het onderling verband der bevolking. Het is b. v. voor Amsterdam zeer goed, dat er maar één kiesdistrikt zij. Daar bestaat ééne populatie: daar kan men zich onderling verstaan. Hetzelfde is ook goed voor 's Gravenhage en Rotterdam; maar elders, waar geene bevolking van 90,000 zielen bij elkander is, kan dit niet wenschelijk zijn. Spr. licht dit denkbeeld nog meer in 't breede toe uit een praktisch oogpunt, met den blik op onze Natie en hare geaardheid, met het oog op de plaatselijke gesteldheid. Hij wijst er op, dat men, bij het stelsel der groote distrikten, zich verstaan zal in de onderdistrikten; dat men daar dan, bij de vele onderdistrikten, ook vele afzonderlijke kandidaten zal krijgen, en dan zal het toeval van eenige stemmen beslissen, wie van die 6 of 7 kandidaten bij tweede stemming zal worden gekozen, want dat *moet* geschieden uit hen, die de meeste stemmen op zich vereenigd hebben. Wil men dat niet, dan moet men den toegang tot de hoofddistrikten gemakkelijk maken, dat is rationeel; dan zou bij ook voor de groote distrikten zijn. Zoo wordt het overal begrepen. En als dat alles waar is, dan moet men komen tot den regel, dat daar waar de populatie bij elkander is, men groote, daar, waar dit niet het geval is, men kleine distrikten moet maken. Maar het stelsel, hier geleverd, bereikt dat doel niet, streeft het tegen, het is geheel fautief en leidt tot geheel verkeerde uitkomsten. Spr. besluit daarop zijne rede aldus: „Mijne Heeren! ik moet met u belijden, dat eene slechte kieswet beter is dan geene kieswet. Maar deze wet is zóó slecht, is zóó ongrondwettig, dat ik liever geene wet dan deze heb."

(Morgen zullen wij de redevoeringen mededeelen in de zitting van Zaturdag ll., gehouden door de heeren *Borret*, *Luyben* en den *Minister van Binnenlandsche Zaken.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Junij. Gisteren beraadslaagde de Wetgevende Vergadering ten derden male over het ontwerp van wet betreffende de deportatie. Lagrange opende het schrootvuur tegen het ontwerp, 't welk gelijk staat, zeide hij, met eene jagt op de Republiek gemaakt; hij kan niet begrijpen hoe eene regering, voortgesproten uit de verkiezingen van 10 December, zich aan zoo iets kan pligtig maken. Hij noemde de wet eene uittarting en ging

op den hem eigen verwoeden toon voort, zoodat de President hem twee malen tot de orde moest roepen. Thuriot de la Rozière sprak voor de wet als een hoogstnoodigen maatregel ter bestrijding van het socialisme, met wien de Republiek niet mag transigeeren Deflotte trad nog op om de wet als onzedelijk en ongodsdienstig voor te stellen en te bestrijden. Daarna werd de algemeene discussie gesloten en de behandeling der artikelen aangevangen. Art. 1, waarop door Maigne, de Goulard Creton en Lagrange verschillende amendementen worden voorgesteld, die echter verworpen zijn, wordt aangenomen. Vervolgens worden aangenomen Artt. 2 en 3. Een amendement van Schoelcher op het laatste art. voorgesteld, wordt verworpen. Art. 4, bepalende dat de vallei Vaïthan op de Markiezen-eilanden, de plaats der deportatie zal zijn, wilde de Montagnard Dupont de Bussac vervangen hebben door de bepaling dat de plaats der deportatie later door eene speciale wet zou worden aangeduid. Hij noemde de Markiezen eilanden ongezond en onvruchtbaar, en hij wekte den algemeenen lachlust der Vergadering op toen hij staande hield dat er niet dan radijs, salade en snijboonen kon tieren, maar nooit kool; en dat de wijngaarden goed voortschoten, maar nooit druiven opleverden. Er was op de hooge akkers volslagen gebrek aan water, dat niet uit de valleijen kon worden aangevoerd dan door een ontzettend aantal ezels, zoodat het noodig was dat ieder gedeporteerde een ezel meêbragt. Maar het gelach werd een luid geschater toen Spr. zeide dat de kusten van het eiland te hoog waren dan dat het water landwaarts in kon dringen bij hooge vloeden, wanneer de admiraal Dupetit Touars hem opmerkte dat op die eilanden geen eb en vloed bestaat. Gij hebt gelijk, zeide Spr. na zijne papieren doorsnuffeld te hebben. Eindelijk werd het amendement van Dupont de Bussac verworpen en zijn achtervolgens Artt. 4, 5, 6 en 7 aangenomen; waarna de zitting is opgeheven.

In de zitting van heden, die overigens geene belangrijke discussien opleverde, werd art. 8 met eene meerderheid van 16 stemmen, en vervolgens de geheele wet op de deportatie aangenomen. Voor deze werkzaamheden heeft de Vergadering hare bureaux vernieuwd.

— Het voorstel betreffende de civiele lijst van den President geeft steeds veel misnoegen; niet om die som gelds, maar om het ontijdige der voordragt.

— Men zegt dat door de regering aan den raad van State een wets-ontwerp op de drukkerijen zal aangeboden worden, strekkende, om de wetgeving aangaande dit onderwerp te wijzigen

— Gisteren morgen heeft de President der Republiek. alsmede de generaal Changarnier met een talrijke generale staf op het Veld van Mars eene revue gehouden over de onlangs van Versailles en St. Germain te Parijs aangekomen troepen.

— Men spreekt van eene Russische nota, waarin gezegd wordt dat Keizer Nicolaas zich tegen Engelands eischen aan Napels gedaan krachtig zal verzetten.

— Er hebben gisteren weder eenige arrestatien plaats gehad.

— De gezant des Sultans bij het hof van Weenen bevindt zich thans te Rome, om op bevel des Grooten Heers zijne hulde aan Paus Pius IX te brengen.

— Een brief van St. Leonards, gedagteekend 7 Junij, meldt dat de gezondheidstoestand van Lodewijk Philips dagelijks erger wordt. Hij ontvangt bijna niemand meer.

— Frankrijks marine telt thans 2 admiralen, Roussin en Machau, 10 vice-admir., 20 schout-bij-nachts, 331 kapiteins, 637 luitenants. Thans zijn weder in aanbouw 54 schepen, waaronder 18 fregatten, 14 korvetten, 13 brikken, 7 stoomschepen, enz.

MADRID, 3 Junij. Generaal Armero, benoemd Spaansch gezant te Berlijn, zal eerdaags huwen met de dochter van generaal Juan van Halen.

— Men spreekt van het ontslag ingediend door graaf Peno Hermoso eersten majordomo, van H. M. Deze demissie is echter niet aangenomen.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Junij. Het Huis der Gemeenten heeft gisteren op het einde der zitting met 287 tegen 58 stemmen verworpen de door Fox ingediende bill op de nationale opvoeding.

— In het Huis der Lords werd gister op voordragt van den markies van Lansdowne besloten, de interpellatie van Lord Stanley over de Grieksche kwestie uit te stellen tot Maandag 17 Junij. De markies voerde tot beweegreden aan, dat er thans over dat punt onderhandelingen gevoerd worden, waaraan de openbare behandeling van dit punt in het parlement zou kunnen schaden. De markies van Landowne stelde daarop voor de tweede lezing van de bill tot uitbreiding van het kiesregt in Ierland. Het blijkt dus volgens bovengemelde verklaring van den minister, dat de Grieksche kwestie nog niet geëindigd is.

— In den aanvang der zitting van het Huis der Gemeenten bragt op gisteren d'Israeli eene petitie van fabriekanten, handelaren en werklieden uit het hertogdom Lancaster ter tafel, voorzien van 15,130 onderteekeningen, waarbij de terugkeer tot het stelsel van bescherming gevraagd wordt.

— In het Huis der Lords werd het ministerie heden deerlijk in het naauw gebragt door interpellatien, door Brougham, Aberdeen en Stanley gedaan, aangaande de expeditie der Vereenigde Staten naar Cuba. Ook in het Huis der Gemeenten werd Lord Palmerston door d'Israeli daarover ondervraagd. Overigens viel er niet belangrijks voor.

— De Spaansche ambassadeur Isturitz, is eergisteren met een talrijk gevolg alhier aangekomen.

— Bij Sunderland is eene steenkolenmijn gesprongen; 15 werklieden zijn gedood, 6 gewond.

— De stoomboot *Pottinger*, eergisteren avond van Malta en Konstantinopel te Southampton aangekomen, had den graaf en de gravin Dembinski, benevens 73 Hongaarsche en Poolsche uitgewekenen, aan boord.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 8 Junij. Uit het verslag der commissie voor de finantieele aangelegenheden van de landsvergadering van Hessen-Kassel, nopens het door de regering ingediende wetsontwerp, waarbij zij wordt gemagtigd eene leening van 760,000 thalers te sluiten, ten einde in het dadelijk en knellend geldgebrek te voorzien, en waarbij wordt voorgesteld, om zich niet met dit ontwerp te vereenigen, blijkt de groote verbittering, welke tegen het ministerie Hassenpflug bestaat. Daarin wordt o. a. gezegd, dat, hoezeer de vergadering reeds vrij duidelijk had te kennen gegeven, dat zij in dit ministerie geen vertrouwen stelde, het echter schijnt, dat de regering daarvan nog niet genoegzaam overtuigd is. De commissie meent, dat het mistrouwen jegens de regering in de laatste dagen, zoo mogelijk, nog meer is toegenomen; en dat het niet geraden is, om eene zoo groote som, als die, welke in het ontwerp wordt voorgedragen, ter beschikking te stellen van een bewind, hetwelk door de Stendenvergadering wordt beschouwd als een onheil voor het land, en als het verderf voor de regering. Vervolgens wordt in het verslag de handelwijze van het bewind, ten aanzien der Duitsche aangelegenheden, ten sterkste afgekeurd, en het tegen den heer Hassenpflug aanhangige regtsgeding op nieuw besproken, en ten slotte gezegd, dat deze minister, gedurende de jaren 1832 tot 1837, eene dubbele bezoldiging als minister had genoten, en zoo doende de schatkist een nadeel van 9000 daalders had berokkend. Te dezer zake zou tegen hem een burgerlijk regtsgeding worden aangevangen.

— Men schrijft uit Hamburg, dat daar binnen kort de invoering van het burgerlijk huwelijk tusschen Israëliten en Christenen te wachten staat, onder de bepaling nogtans, dat beide partijen voor het sluiten des huwelijks zullen overeenkomen, in welke godsdienst zij hare kinderen zullen opvoeden en daarvan eene verklaring afleggen.

BERLIJN, 8 Junij. Het officieele dagblad van gisteren bevat eene verordening tot beteugeling van de misbruiken der drukpers. De voornaamste bepalingen daarvan zijn: De postdirecteuren zijn niet verpligt bestellingen van dagbladen en tijdschriften aan te nemen; de bepaling van het reglement van 17 Jan. 1845, volgens welke boekhandelaren, drukkers, houders van leesbibliotheeken, enz. tot de uitoefening van deze bedrijven een bijzonder verlof van de regering noodig hebben, is door de artikelen 24 en 108 der constitutie van 5 December 1843 niet vervallen, maar bestaat nog in hare volle kracht; het verspreiden van drukschriften van alle soort, buiten den Pruissischen Staat verschijnende, kan door den minister van Binnenlandsche Zaken verboden worden. Voorts worden de uitgevers van dagbladen en maandwerken verpligt tot het stellen van een borgtogt, welke voor de dagbladen in steden van den eersten rang bedraagt 5000 rthl., in steden van den tweeden en derden rang 3000 en 2000 rthl. en op alle andere plaatsen 1000 rthl. Bladen, uitsluitend bestemd tot opname van advertentien, officiele bekendmakingen enz., zoo ook die van een zuiver wetenschappelijken aard, zijn van deze verpligting uitgesloten. Ook de uitgevers der thans bestaande dagbladen zijn verpligt bovengenoemden borgtogt te stellen, waartoe hun echter een tijd van 4 weken wordt gegeven, te rekenen van den dag der afkondiging dezer wet af. In den aanhef van dit reglement word gezegd, dat de vrijheid der drukpers sedert eenigen tijd door lieden, ongeschikt om de tolken der openbare meening te zijn, op eene wijze wordt misbruikt, dat daaruit voor de goede orde en welvaart in den Staat, voor de openbare veiligheid en de zedelijkheid gevaren van allerlei aard moeten ontstaan. Daartegen zou wel het meest doeltreffend geweest zijn, eene uitgebreide wet op de drukpers, doch was het niet raadzaam toegeschenen zonder voorafgaande overeenstemming van alle takken der wetgeving en zonder openbare beraadslagingen, daartoe over te gaan, weshalve de regering zich voorloopig tot bovenstaand reglement had meenen te moeten bepalen. Voorts wordt nog gezegd, dat ook dit reglement, later aan de goedkeuring der Kamers zal onderworpen worden.

— De nachtrust des Konings is van tijd tot tijd door pijn aan den voet afgebroken, ofschoon de zwelling bijna geheel verdwenen is. De genezing der wond gaat snel voorwaarts.

WEENEN, 6 Junij Eene compagnie Engelsche kapitalisten heeft, volgens den *Lloyd*, aan de Turksche regering het voorstel gedaan, om op eigen kosten een spoorweg aan te leggen van Konstantinopel langs de zeekust naar Salonica, volgens overeenkomsten met de Turksche regering te sluiten

— Men verzekert dat tusschen Oostenrijk en Saksen eene militaire overeenkomst gesloten is, krachtens welke het eerste zich verbonden heeft, indien noodig, Saksen door zijne troepen te doen bezetten. Hierover schijnt de Pruissische regering zeer gebelgd te zijn.

ITALIE.

De majoor Richi, gunstig bekend wegens zijne trouw aan het wettig bestuur van den H. Vader, is benoemd tot bevelhebber van Bologna. Alle militairen, die aan de wettige regering trouw gebleven zijn, zullen daarvoor ter gelegener tijd beloond worden.

Z. M. de Koning van Napels heeft aan eenige correctioneel veroordeelden en aan ettelijke Staatsmisdadigers kwijtschelding van straf verleend.

De *Tempo* zegt dat de gelden gereed liggen voor de intrest-betaling der openbare gecons. schuld, waarvan het halfjaar verschenen is 1e Julij e. k.

Men leest in de *Armonia* van Turijn: »Gisteren Zondag 2 Junij, ten 6 ure des morgens, *is Mgr. de Aartsbisschop van Turijn op uitdrukkelijk bevel van het ministerie in vrijheid gesteld.* Hij verliet zijne gevangenis met evenveel kalmte, als hem zoowel bij zijne gevangenneming als in zijnen kerker, nimmer heeft verlaten. De Heer heeft misschien nog zwaarder beproevingen voor hem weggelegd; maar wij hebben de zekerheid, dat het hem noch aan ijver, noch aan moed zal ontbreken. Wat hij reeds heeft gedaan, heeft hem de algemeene bewondering verworven. De Voorzienigheid, die altijd den strijd afmeet naar de krachten, schijnt Mgr. Franzoni te hebben bestemd om de Kerk tot luister te verstrekken. Wij achten ons levendig gedrongen om aan dien prelaat, een der roemrijkste mannen van Italie en van het Episcopaat, onze hulde te bewijzen,"

De *Observateur de Genève* doet opmerken dat de koning bij zijne jongste reize naar Chambery tot ridders grootkruis van de HH. Mauritius en Lazarus benoemd heeft al de bisschoppen van Savoije, niettegenstaande zij openlijk de circulaire van Mgr. Franzoni hadden goedgekeurd. De *Observateur* voegt er bij: »Het gesternte van het ministerie Azeglio-Siccardi begint reeds te verbleeken."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 Junij.

BEVALLEN (7 Junij): J. F. van der Vijver, geb. Schrikker, Z - H. H. v Elfrinkhoff, geb. van Essen, Z. - Aaltje H. Scheffer, geb. Botje, D. - M. L. Kirchner, geb. Hassley, (8 Junij): M. A. A. G Borghols, geb. Molling.

OVERLEDEN (3 Junij): Wed G. H. Ziegelaar, 80 j. — (4 Junij): M. Otto, wed. J. C. v. Heintzendorf, 72 j. — (6 Junij): C. J Bom, 16 j. - E Niekerk Delleman, 85 j. — (7 Junij): H. T. van den Eersten, 60 j.

Van 3 tot 8 Junij 1850 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	42.	Levenloos aangegeven Zonen . .	6.
Geborenen	141.	dito dito Dochters .	4.
Overleden	108.	Eldérs overl. en alhier ingeschreven.	14

Totaal	Gehuwde Paren	1109.	Sedert primo Januarij 1850
	Geborenen	3559.	
	Alhier overledenen	3112.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	137.	

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 Junij.

GRAANMARKT.

Tarwe was heden prijshoudend verkocht: 129 ℔ n. b. Pools. f 273; 132 ℔ o. Rostocker f 270; 129 ℔ n. Rijn f 228; 129, 130 ℔ n Geld. f 220, 225; 124 ℔ n. Vriess. f 200.

Rogge in een doen: 116, 117 ℔ gedroogde f 128; 122 ℔ n. Hannov. f 132.

Garst en *Haver* zonder handel.

Boekweit onveranderd; 123, 124 ℔ Amersf. f 158, 160.

Op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. 35 ½. *Lijnzaad* een doen: 104 ℔ Memel f 220. *Raapolie* op 6/w. f 40½; Vliegend f 39½; 1°. Mei ek. f 34; Sept., Oct., en Nov. f 37¼; Dec. f 33¾, ⅛. *Lijnolie* op 6/w. f 33¼; Vliegend f 32¾. *Hennepolie* op 6/w. f 41. *Raapkoeken* per 1000 st. f 52, 55; *Lijnkoeken* per 104 st. f 6, 8.

LEIDEN, 8 Junij. Boter f 28 tot 32 pr. [illegible]; Tarwe f 7,50 tot 7,80; Rogge f 4,40 tot 4,[illegible] f 3,30 tot f 3,50; Haver f 2,40 tot 2,80; Paardeboonen f 3,80 tot f 4,00; Duivenboonen f 4,20 tot 4,60, per Ned. Mudde.

LEEUWARDEN, 8 Junij. Zoowel de handel als aanvoer van alle Graansoorten was heden hoogst onbelangrijk. 120 ℔ Tarwe f 187½. 122 ℔ Rogge f 125. 100, 104 ℔ Winter-Garst

ƒ 3 a 3.20; 140, 106 ℔ Zomer dito ƒ 2.85 a 2,95. 76, 78 ℔ Voer-Haver ƒ 2 a 2.10; 83, 85 ℔ Brouw ƒ 255 a 2.70.
Boter ƒ $21\frac{1}{2}$. Aanvoer 1353/4, 289/8 en 439/16 vaten.
Kaas ƒ 13 a 16. Aanvoer 12,794 kilo.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		8 JUNIJ $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	10 JUNIJ $4\frac{1}{2}$ u.			gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à $2\frac{1}{2}$ pCt.		$56\frac{1}{4}$	$56\frac{1}{16}$	à	$56\frac{1}{4}$	$56\frac{1}{16}$
Dito Dito	3 »	$66\frac{3}{8}$	66		$66\frac{3}{16}$	66
Dito Dito	4 »	$86\frac{13}{16}$	$86\frac{5}{8}$		$86\frac{11}{16}$	$86\frac{5}{8}$
Dito Obligatien O I.	4 »					
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$ »					
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ »					
Aand. Rijn-Spoorweg	» »	90				
Aand. Holl. S. M.	»		$57\frac{1}{2}$			
Obligatien	» »					
BELGIE, Obligatien 1844	» »					
Cert. bij de Belg. Bank	$2\frac{1}{2}$ »		$47\frac{1}{8}$			
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{3}{16}$		$47\frac{1}{4}$	$47\frac{3}{16}$
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	$53\frac{1}{8}$	$52\frac{7}{8}$		$52\frac{15}{16}$	$52\frac{7}{8}$
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5 »	$12\frac{7}{16}$	$12\frac{1}{4}$		$12\frac{3}{8}$	
Dito Dito » 540	» »	$12\frac{13}{16}$	$12\frac{5}{8}$		$12\frac{3}{4}$	$12\frac{11}{16}$
Dito Onbep. Stukken	» »	$12\frac{1}{4}$	12		$12\frac{3}{16}$	
Dito	3 »	$37\frac{7}{16}$	$37\frac{1}{8}$		$37\frac{3}{8}$	$37\frac{1}{8}$
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	$32\frac{1}{16}$	$31\frac{11}{16}$		$31\frac{7}{8}$	$31\frac{13}{16}$
Coup. *Ardoins*	»	$7\frac{1}{16}$	$7\frac{5}{8}$			
Passive	»					
Fransche Uitgest.	»					
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	»	$36\frac{1}{8}$	$35\frac{3}{4}$		36	$35\frac{7}{8}$
Dito Dito	» »	$36\frac{1}{2}$	$36\frac{1}{4}$		$36\frac{1}{2}$	$36\frac{1}{4}$
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	105	$104\frac{7}{8}$		105	
Dito Dito 1828 en 1829	» »		$104\frac{1}{2}$			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »		$95\frac{5}{8}$			
Dito bij *Hope*	4 »	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{1}{4}$		$87\frac{1}{4}$	$87\frac{1}{4}$
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	$86\frac{5}{8}$	$86\frac{3}{4}$			
Dito bij id. 5de Serie	4 »					
Cert. te Hamburg	5 »					
Inschrijving in Assignat.	6 »					
Cert. van dito	» »		$64\frac{1}{2}$			
POLEN, Aand. à fl. 500	4 »	144	$143\frac{1}{2}$			
Dito met Lot » 300	»					
AMERIKA, Bank-Actiën	»	$3\frac{1}{8}$	$3\frac{9}{16}$		$3\frac{5}{8}$	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R 50	ƒ					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	$76\frac{1}{2}$	$75\frac{5}{8}$		$76\frac{1}{2}$	
Dito Nieuwe	$2\frac{1}{2}$ »	$41\frac{1}{4}$	41		$41\frac{1}{4}$	
Dito Nieuwe	5 »	$81\frac{3}{8}$	$80\frac{3}{4}$		$81\frac{1}{4}$	
Ween. Bank bij *Goll en C.*	» »					
Dito	4 »					
Aand. met Loting fl. 500	ƒ					
Nieuwe dito » 250	»	289				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	$89\frac{3}{4}$	$89\frac{1}{8}$			
Dito Leening 1843	5 »					
Dito £ 100	»					
PERU	4 »	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{3}{4}$			
MEXICO	5 »	$29\frac{1}{2}$	$29\frac{1}{2}$		$29\frac{9}{16}$	$29\frac{1}{2}$
VENEZUELA 6 pCt. nu	$2\frac{3}{4}$ »	34	34			
NEW GRENADA 6 pCt. nu	$1\frac{1}{2}$ »	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{5}{8}$		$18\frac{5}{8}$	
ECUADOR			$3\frac{1}{16}$			
Comp. Ecuador	ƒ					
Grieken	»		$4\frac{1}{8}$			

Peru uitg. $33\frac{7}{8}$, 34; $4\frac{1}{2}$ pCt. Eng. Russen $94\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$.

Binnenl. fondsen algemeen tot verlaagde koersen verkrijgbaar. In 3 pCt. Fransche en Belg. was weinig handel en bijkans geen variatie. Spaansche prijshoudend. In Metall. was de omzet tamelijk levendig en bleven na eenige dobberingen aanmerkelijk lager dan Zaturdag. Van Russische waren 4 pCt. Hope $\frac{1}{8}$ pCt. hooger. Portug. flaauwer. Van Zuid-Amerik. fondsen valt weinig te melden, alleen waren Uitgestelde Peruanen $\frac{1}{2}$ pCt. williger en Grenada's ruim $\frac{1}{4}$ pCt. lager.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pc., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs $56\frac{1}{8}$; Zigt Parijs $56\frac{5}{8}$; 2/m. Londen $12,02\frac{1}{2}$; Zigt Londen $12,07\frac{1}{2}$; 2/m. Hamburg $35\frac{1}{8}$; Zigt Hamburg $35\frac{1}{4}$; 3/m. Lissabon $42\frac{7}{8}$; 3/m. Porto $42\frac{7}{8}$; 2/m. Petersburg 1,88.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Junij. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $50\frac{1}{4}$; 5 pc. $98\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}$ pc. 90; Spanje Ard. 5 pe. $11\frac{3}{4}$; Binnenl. 3 pc. —; Coupons —; Rom. Leening $78\frac{1}{2}$.

PARIJS, 8 Junij. Fr 3 pc. 56,15; $4\frac{1}{2}$ pc. —,—; 5 pc. 93,25; Schatkistb. $4\frac{1}{2}$; Bank-Actien 2240; Belg. 1840, 5 pc. $99\frac{5}{8}$; 1842, 5 pc. $99\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. $89\frac{1}{2}$; Spanje, Buitenl. 3 pc. 38; Binnenl 3 pc. —; Piemont Leen. 1834, —; 1849, —,—; Rom. Leen. $77\frac{7}{8}$.

MADRID, 3 Junij. Spanje 3 pc. $33\frac{5}{8}$; id. 5 pe. $12\frac{15}{16}$; id. Uitgest. Sch. $3\frac{15}{16}$; id. Coupons $7\frac{1}{4}$.

LONDEN, 6 Junij. Cons. kont. — a —; op tijd $96\frac{3}{4}$ a $96\frac{7}{8}$, Bras. 87 a 88; 1829/39 86 a 87, 1843 85 a 86; Buenos-Ayres 52 a 54; Den. 3 pc. 72 a 74; N. L. 5 pc. 98 a 99; Nieuwe scrip $8\frac{1}{2}$ a 9; Equad. $3\frac{3}{4}$ a 4; Gren. 18 a $18\frac{1}{2}$; Uitgest 4 a $4\frac{1}{4}$; Mexico $31\frac{5}{8}$ a $31\frac{7}{8}$; Peru 4 pe. 77 a $77\frac{1}{2}$; Uitg. 34 a $34\frac{1}{2}$; Grieken — a —; Port. 5 pc. 83 a 85; 4 pc. 34 a $34\frac{1}{2}$; 3 pc. 33 a 33½; Rusl. 1822, 5 pc. 107 a 108; (N.) $4\frac{1}{2}$ pc. 96 a $96\frac{1}{4}$; Spanje 5 pc. 17 a $17\frac{1}{4}$; id. 3 pc. $37\frac{1}{4}$ a $37\frac{1}{2}$; id. Passive $3\frac{3}{4}$ a $3\frac{7}{8}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. 57 a $57\frac{1}{4}$; id. 4 pc. 86 a $86\frac{1}{4}$; Ven. 33 a 34; Uitg. 12 a $12\frac{1}{2}$; Belgie $4\frac{1}{2}$ pc. — a —.

WEENEN, 6 Junij. Met. $2\frac{1}{2}$ pc. $49\frac{1}{2}$; (N.) 4 pe. 72; $4\frac{1}{2}$ pc. $82\frac{5}{8}$; 5 pc. 94; Bank-Actien 1085; Lot. fl. 500, 175; id. fl. 250, $110\frac{1}{2}$.

BERLIJN, 8 Junij. Schuldbr. $3\frac{1}{2}$ pc. 86; Loten $103\frac{1}{4}$; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 91; Pools. 4 pc. 79; Loten fl. 200, $95\frac{7}{8}$; id. fl. 300, 126; id. fl. 500, $80\frac{3}{8}$.

HAMBURG, 7 Junij. Rusl. Engels. leening $104\frac{1}{2}$. Cert. bij Stiegl. 4 pc. $85\frac{1}{2}$; Spanje, Ard. 5 pc. $11\frac{5}{8}$; id. Binnenl. 3 pc. $30\frac{5}{8}$.

FRANKFORT, 8 Junij. Met. 5 pc. $79\frac{3}{8}$; 4 pc. $61\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$ pc. 42; Bank-Actien 1105; Darmst. Lot. fl. 50, $74\frac{3}{4}$; id. fl. 25, $26\frac{7}{8}$; Badensche Lot. fl. 50, 53; id. fl. 35, $31\frac{7}{8}$; Nassaus. $24\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. 56; W. S. 4 pc. $86\frac{1}{2}$; Siindic. $3\frac{1}{2}$ pc. 87.

PER DUIF. van de Nieuwe Rotterdamsche Courant.

PARIJS, 9 Junij. Men verneemt, dat graaf Molé volkomen hersteld is van de ziekte, die hem gedurende eenige dagen afwezig hield van de debatten der wetgevende vergadering.

— Het gerucht is in omloop, dat Guizot en Pasquier bij de gewezen koninklijke familie te Saint-Leonard zijn ontboden.

Mgr. Verrenni is niet, zoo als gezegd werd, gearresteerd. Men heeft hem alleen belet zich naar Genua in te schepen.

PARIJS, 9 Junij. *Bij Tortoni.* De fransche 5 pCt. sloten gisteren namiddag in het koffijhuis op 93 50, en daalden in den avond tot 93 en zelfs tot 92,20 op de tijding, dat de wetgevende vergadering art. 8 der wet op de deportatie had aangenomen, houdende dat die wet geene terugwerkende kracht zal hebben.

MADRID, 4 Junij. In het dagblad *El Pays* van heden leest men het volgende: Op Zondag ll. 2 dezer, had alhier in de zaal waar de bank San Fernando hare zittingen houdt, de tweede vergadering plaats van de afgevaardigden der Spaansche fondsenhouders, met het doel zich onderling te verstaan omtrent de vorderingen die zij voornemens zijn te doen met betrekking tot de regeling dier schuld. De vergadering werd gepresideerd door Aldamar. Na eene korte discussie heeft men besloten eene commissie te benoemen, om te dien einde in overleg te treden met de tot hetzelfde einde van wege de regering benoemde commissie en tevens met die van de gedelegeerden der vreemde fondsenhouders. Deze commissie is zamengesteld uit: Kompanera de Cos, Gabisio Casco, Joachim Aldamar, Luis María Pastor, Manuel Pascual Vela, Jose Cano Sainz, Ign. Olea, A. de Murga, Domingo Nor-Zagaray, Luis Page, Mathias Angulo, N. Alvares en Pedro del Valle.

Deze commissie zal zich heden avond ten 7 ure, ten huize van den heer Luis Page vereenigen, ten einde een voorzitter en een secretaris te benoemen.

— Er is weder sprake van eenige wijziging in het kabinet. Generaal Figueras zou, naar men zegt, de portefeuille van oorlog overdragen aan generaal Cordova, en zich daarentegen belasten met de functien van kaptein generaal van Madrid. Dit gerucht heeft echter ten zeerste bevestiging noodig.

BEURS VAN MADRID, 4 Junij.

Spanje 5 pc. $12\frac{7}{8}$ op tijd; 4 pc. $12\frac{5}{8}$ op tijd. In 3 pc. zijn drie affaires à kont. gedaan; de eerste van 200,000 realen à $33\frac{5}{8}$; de tweede van 400,000 realen à $33\frac{11}{16}$, de derde van een millioen realen à $33\frac{1}{2}$; op tijd werden de 3 pc. genoteerd $33\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$. Verh. Schuld $5\frac{3}{4}$; Ong. Vales 6 a $5\frac{3}{4}$; Coupons $7\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ G; Rent. Schuld $3\frac{7}{8}$, 4, $3\frac{15}{16}$; Voorl. Schuldbr. $3\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; Schatkistb. 93, 91 ex C.; Bank van San Fern. 86, $85\frac{1}{2}$ à 86.

Na de Beurs: Spanje 5 pc. $12\frac{3}{4}$; id. 3 pc. $33\frac{5}{8}$ G, $33\frac{1}{2}$ P en G.

Wissel: Londen op 90 d. 50.50; Parijs op 8 d. 5 33.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 7 Junij. J. G. Presno, Lapas, Guernseij. — 8 Junij. A. Dijkama, Broedertrouw, Smirna. - J. Fennick, Clijde, Hartlepool. - J. Williams, Jane Dunn, Sunderland. — 9 Junij. J. C. Londt Hz., Concordia, Suriname. - O. M. Bjercke, Walhalla, New-York. - W. Michaelis, Proteus, id. - O. A. Reusien, Concordia, Benecarlo. - J. G. Olthoff, Jantina, Newcastle. - H. B. Puiss, Helmuth, Memel. - N. C. Pijk, Ornen, Gothenburg. - O. Apness, Anna Wilhelmina, Drammen.

HELVOET, 8 Junij. J. Arveskaag, Porsgund, New-York. - P. Todd, Sabina, Leverpool. - G. Richardson, Orient, Newcastle. - H. Cross, Wupper, Hull. - In 't gezigt een schooner en een kof. - L. M. de Boer, Gesina, St. Ubes. - E. P. Sharman, Highlander, Leverpool. - H. Ellis, Lady Sanders, id. - L. Maasdijk, Willem Jacobus, id. - H. F. Klie, Vrouw Henriette, id. - J. Blackburn, Eclipse, id. - T. Duncanson, Border-Queen, (s.) Leith. - R. Taylor, Astroae, Newcastle. - J. Owen, One, Sunderland. — 9 Junij. S. Murrey, Elisabeth, Sunderland. - A. Don, Idee, Aull. - In 't gezigt twee schepen, de namen onbekend.

UITGEZEILD:

TEXEL, 8 Junij. A. P. Schoonhoven, de Visscherij, Londen. - K. B. Teppema, de Vriendschap, id. - W. H. Smith, Apollo, (s.) id. - O. E. Smith, Diana, (s.) id. - R. Williams, Roscommon, (s.) id. — 9 Junij. W. de Jong, de Jonge Sippe, Londen. - J. Dickenson, Prince, (s.) Hull.

HELVOET, 8 Junij. Luit. 1e kl. Fabius, Suriname, Z. M. Stoomschip, Noordzee. - J. Goodburn, Giraffe, (s.) Londen. De laatste is bij de Goereesche haven geankerd. - H. W. Sawijer, Emerald Isle, (s.) Hull. - R. Stranack, Rhine, (s.) Londen. - W. Colijer, Magnet, (s.) id.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 1en dezer op 50°. N. Br., 12°. W. L.: Admiraal van Hoemskerk, Kapt. Kley, van Amst. n Bat. — Den 3en dezer, op 50°. N. Br., 8°. W. L.: Proteus, Kapt. Dubell, van New-York n. Rotterdam.

Kapt. Londt Hzn, van Suriname in Texel binnen, rapporteert den 7en dezer bij de Owers gepraaid te hebben, het schip Willem I, Kapt. Muntendam, van Rotterdam naar Newport.

Kapt. Dijkama, van Smirna in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben. Den eersten dezer Portland N. O. 4 mijl: Ida Willemina, kapt. Weyland, van Dordrecht naar Batavia, aan boord alles wel.

Oud Nederland, kapt. de Boer, van Rotterdam naar dito.

Goed Vertrouwen, Groenewoud, van Amsterdam naar dito. — Den 6en dezer bij Wight: Jantje Nanninga, kapt. Meihuizen van Amsterdam naar Messina, aan boord alles wel.

Reussien, van Benicarlo in Texel binnen, rapporteert den 24en Mei op 41°. 22′ N.Breedte. 11°. 36′ W. Lengte gepraaid te hebben, het schip Hillegonda Catharina Helena, Kapt. Radeleff, van Amst. n. Calif.

Den 31 Mei, is door de Texelsche Loodsschipper T. P. Griek, op de hoogte van de Singels gepraaid, het schip Admiraal Jan Evertsen, Kapt Kuiper, van Amsterdam naar Batavia, aan boord was alles wel.

Kapt. de Groot, van St. Ubes te Dordrecht aangekomen, rapporteert den 25 Mei op 47° 1′ N.Breedte, 8° 50′ West. Lengte gezien te hebben. het schip A. R. Falck, Kapt. van Duivenbooden, van Amsterdam naar Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Poel, Thetis 100 v. Suiker, B. Kooij Jzn.; 20 v. Suiker, L. Bienfait en Zoon; 42 v. Suiker, 15 b. Katoen, 2 v. Koffij, Broen en Comp.; 33 v. Suiker, C. en E. van Goor; 28 v. Suiker, van Heukelom en Vollenhoven; 39 v. Suiker, J. van Helmael en Comp.; 13 v. Suiker, J. F. van der Schrieck en Comp.; 7 v. Suiker, J. S. van de Poll; 15 v. Suiker, 3 v. Arrowroot, H. G. T. Crone; 4 v. Koffij, Insinger en Comp en J. van de Poll, 2 v. Koffij, P. Poel en Zoon; 1 v. Koffij, Luden en van Geuns; 1 v. Koffij, Insinger en Comp. qq.; 30 b. Katoen, Kerkhoven en Coutinho.

HAVANA, Wiegmink, Aerd van Nes: 3,110 k. Suiker, Wed. J. d'Arripe en Comp.

BALTIMORE, Biley, Elsenore 550 v. Tabak, van Baggen, Parker en Comp.; 62 v. dito, W. Beckeringh; 81 v. dito, Gebhard en Comp.; 29 v. Koopmanschappen, van Enst en Dijk; 1 partij Duigen, Kreglinger en Comp.; 290 v. Tabak, 386 b. Quercitron, 1 partij Verfhout, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM 9 Junij vertrokken naar:

Keulen H. Visser, Morgenrood.

KEULEN, 8 Junij in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Willms	Köln N°. 20.
Rotterdam	„ Scholwerth	„ „ 27.

Rijnhoogte	ARNHEM 9 Junij	1 el 85 duim
	KEULEN 9 „	9 voet. 1 „

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.